

med et Angreb paa vor Søbefæstning, nemlig Risikoen for under denne Kamp at kompromittere en enkelt eller flere af sine kostbare og under en Krig saa godt som uerstættelige Kampenheder. Jeg sigtede ogsaa ganske rigtig den Gang til Forholdene ved Angreb paa en Søbefæstning, for det er en given Sag, at er en Søbefæstning vel udrustet, er den stærk, og er den besat paa tilbørlig Maade, vil den have ikke faa Chancer for at faa Overtaget i en Kamp med en Flaade. Men jeg sigtede for øvrig ogsaa til de Tab af mere følelig Art, som en Flaade kan udsætte sig for, naar den bliver Genstand for Angreb af Torpedobaade og Undervandsbaade. I den Forbindelse maa det maaske erindres, at vore Kystforsvarsskibe ikke have til Opgave at tage Kampen op med de store fjendtlige Skibe, men de skulle beskytte og dække vore Torpedobaade, naar disse hindres i deres Virksomhed af fjendtlige Krydsere og Torpedobaadsjagere. Mine- og Torpedokrigen rummer ikke faa Muligheder for et energisk, hensynsløst Forsvar, men naar Baadene fjerner sig langt fra deres faste Basis, udsætte de sig selv for Fare, og derfor er det nødvendigt, at der ogsaa er en bevægelig Basis, til hvilken de kunne ty hen, hos hvilken de kunne søge Beskyttelse, og det er for at tilvejebringe en saadan Basis, man har foreslaaet Kystforsvarsskibene. Hvis Kystforsvarsskibene selv blive Genstand for Forfølgelse af de store Kampskibe, kunne de ty ind paa grundet Vand, og der kunne de unddrage sig Forfølgelse. En saadan Modstand som den, der her er nævnt, vil ogsaa faa Betydning for det Tilfælde, som ogsaa er nævnt, hvis man tænker sig, at man fra tysk Side vilde forsøge en Spærring af Farvandet mellem Langeland og Lolland. Der er jo tilstræbt Syd for Sjælland at tilvejebringe et Tilflugtssted for Flaaden, men fra dette Tilflugtssted vil der kunne ydes en meget virksom Modstand mod en Spærring af Farvandet mellem Langeland og Lolland. Jeg tror nu ikke, der vil blive Tale om en kortvarig Spærring af dette Farvand, en kortvarig Besættelse af den ene eller den anden eller af begge Kyster, for en saadan Besættelse, selv om den forudsættes at skulle have en ganske midlertidig Karakter, vil dog straks bevirke, at vi gaa over i Modstandernes Rækker, straks komme til at slutte os til Tysklands eventuelle Modstander, og det Forhold kan ikke være ganske uden Betydning. Men hvis der tilsigtes en varig

Spærring, har den allermest Udsigt til at lykkes, naar Modforanstaltninger fra vor Side umuliggøres derved, at Hovedstaden besættes. I saa Fald vil Spærringen af dette Farvand ogsaa blive indledet med det Forsøg, vi have Grund til mest af alt at befrygte, nemlig Forsøget paa at overrumple Hovedstaden, fordi dette Forsøg, om det lykkes, i sine Virkninger er saa afgørende for hele vort Forsvar. Derfor kommer ogsaa dette Hensyn, Hensynet til Muligheden af en Spærring mellem Langeland og Lolland, til at medføre Krav om en Sikring mod Landsiden af Hovedstaden, saaledes at den ikke kan tages ved Overrumpling.

Det er fra forskellig Side blevet bebrejdet mig, at jeg i mit første Foredrag citerede en Udtalelse, der havde staaet i „Times“, om Ordningen af vort Forsvar, og man bebrejdede mig det navnlig ud fra den Forudsætning, at en saadan Udtalelse muligvis kunde være, som det hedder, fabrikeret herhjemme, kunde stamme fra en Kilde, fra et eller andet Parti herhjemme, og hvis noget saadant var Tilfældet, skulde jeg være den første til at indrømme, at saa var Bebrejdelsen fuldt berettiget. Men den Artikel, til hvilken jeg hentydede i mit første Foredrag, er forfattet af „Times“ militære Medarbejder Oberst Reppington, og den har ikke som Udspring en hjemlig Kilde, en Kilde her indenfor Danmark. Derved bliver Udtalelsen altsaa ikke noget som helst Udtryk for, hvad man fra den ene eller den anden Side herhjemme mener om vort Forsvar, men den bliver et Udtryk for, hvad man i England fra betydningsfuld og indflydelsesrig Side mener derom, og det kan efter min Mening ingenlunde være os ligegyldigt. Nu ved jeg nok, at der ogsaa fra anden Side fremsættes Udtalelser om vor fremtidige Forsvarsordning, og det forekommer mig, at det ogsaa maa ligge os paa Sinde at følge disse Udtalelser. Hvilken af dem der saa skal have mest Betydning for os, hvilken af dem vi skulle tillægge mest Vægt, ja, det maa afhænge af forskellige Omstændigheder, deriblandt f. Eks. hele vort økonomiske Forhold til de forskellige Lande, og i saa Henseende, i økonomisk Henseende, tør man vel sige, at vort Forhold til England er af saa overvejende Betydning for os, at man i alt Fald kan have Grund til at tillægge saadanne Udtalelser mindst lige saa megen Betydning som Udtalelser, der fremkomme fra andre Sider. Det tror jeg er rigtigt, og derfor fortryder